

ת"פ 20556/08/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20556-08-16 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופטת נעה תבור
המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד דניאל אשכנזי

נגד

הנאשמים:

פלוני
ע"י ב"כ עו"ד יאיר מושיוב

החלטה

1. בתאריך 7.4.19 הורשע הנאשם בעבירת איומים ובעבירה של שיבוש הליכי משפט וזוכה מעבירה של הטרדה באמצעות מתקן בזק. הנאשם הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן ובתאריך 10.7.19 לאחר קבלת תסקיר הוריתי על ביטול הרשעת הנאשם והטלתי עליו עבודות שירות לתועלת הציבור ופיצוי למתלוננת. כמו כן ניתן צו מבחן לתקופה של שנה.
2. בתאריך 15.7.19 עתר הסנגור להטלת חיסיון על התיק ועל קיומו "בדלתיים סגורות" כך שיאסר פרסום שם הנאשם ופרטים מזהים. הסנגור ציין כי הותרת התיק גלוי תפגע בסיכויי הנאשם למצוא עבודה ובכך תסכל המטרה לשמה הוחלט על ביטול הרשעתו. על פי הטענה בנסיבות מקרה זה נסוג האינטרס הציבורי מפני עניינו של הנאשם.
3. המדינה התנגדה למניעת הפרסום והפנתה לחשיבות עקרון פומביות הדיון המגלם בחובו הבטחה לתקינות ההליכים ולאמון הציבור במערכת המשפט. כמו כן ציין ב"כ המדינה כי החריגים לכלל פומביות הדיון קבועים בחוק ועתירת הסנגור אינה נכללת באותם חריגים ספורים.

4. הכלל הקבוע בסעיף 68(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] תשמ"ד-1984 הוא כי בית המשפט ידון בפומבי. חריגים לכל זה קבועים בהמשך אותו סעיף ומאפשרים לבית המשפט לשקול להורות על סגירת הדלתות להגנה על אינטרסים נוגדים. ההגנה על אותם אינטרסים נעשית מראש ואם שוכנע בית המשפט שמתקיימים אותם אינטרסים מורה הוא על קיום הדיון כולו או חלקו בדלתות סגורות. לא קיימת אפשרות להורות על סגירת הדלתות בדיעבד והדבר מחויב ההיגיון. הליך שהתנהל כולו באופן פתוח אין כל טעם מעשי באיפולו בדיעבד שכן הדברים כבר פורסמו ואינם עוד בשליטת החלטה כזו או אחרת. הדברים עולים גם מן הצרופות שהוסיף הסנגור לבקשתו מהן עולה כי דבר קיום הכרעת הדין פורסם זה מכבר באופן גלוי לציבור. אינני סבורה שקיים טעם מעשי כלשהו בהוראת חיסיון בדיעבד לאחר שהפרטים המלאים נמצאים במאגרים המשפטיים ובמדיה הציבורית. לא רק שהסוסים כבר עזבו את האורווה אלא שהתרחקו כל כך שלא ניתן עוד לעקוב אחריהם במרחבים הוירטואליים של הרשת.

5. סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט מאפשר לאסור פרסום במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיותו. חריג זה פורש בצמצום ואף הסנגור לא העלה טענה בדבר קיום פגיעה חמורה כאמור (ראו למשל רע"פ 1201/12 קטיעי נ' מדינת ישראל (9.1.14)). באותו ענין נדונה הפגיעה החמורה בפרטיות הנאשם על רקע חשש מפרסום באינטרנט של עבירות המין בהן הורשע. בפסקה 18 לפסק הדין בחן בית המשפט את השיקולים המתנגשים:

"[...]מצד אחד, הפרסום ברבים באינטרנט מועיל בהגשמת התכליות המרכזיות העומדות בבסיס הכלל של פרסום פסקי דין. הוא מחזק את זכות הציבור לדעת ומסייע לפרטים בחברה לגבש את השקפותיהם ודעותיהם על בתי המשפט (ראו: ע"פ 11793/05 חברת החדשות הישראלית בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פס' 13 לפסק הדין (5.4.06)). מצד שני, השינוי בכללי הפרסום מלווה לעתים בהשלכות שאינן נקיות מקשיים. האם הפרסום הפך את המידע לנגיש מדי, מהיר מדי, נצחי מדי? בפסיקה הובעה העמדה לפיה ראוי כי בית המשפט יביא בחשבון את האפשרות שצו איסור פרסום יופר, בין היתר באמצעות רשת האינטרנט, בשוקלו האם לאסור פרסום (עניין פלונית, פס' 21 לחוות דעתו של השופט ע' פוגלמן). בנוסף, לאחרונה תיקן המחוקק את סעיף 70 לחוק בתי המשפט וקבע איסור על פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום ב-48 השעות הראשונות שלאחר תחילת החקירה כדי לאפשר לו למצות את זכותו לפנות לבית המשפט. תיקון זה התבקש נוכח הפרסום המהיר כדרך כלל של שם החשוד באמצעי התקשורת ובפרט באינטרנט, לפני שהספיק החשוד לבקש איסור פרסום שמו (תזכיר חוק הצעת חוק בתי המשפט (תיקון) - עיכוב פרסום שם חשוד), (התשס"ט-2009). המחוקק הכיר, אפוא, בפגיעה לא מידתית בחשודים כתוצאה מאופיו המהיר של הפרסום באינטרנט. הפרסום צפוי להביא לתחושת חוסר נוחות ולפגיעה בשמו הטוב של החשוד, שעלולים להותיר את רשמיהם בעתיד, וכל זאת כאשר טרם נקבעה אשמתו (בש"פ 2484/05 דוד פרי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.07.05) (להלן: עניין פרי)). דוגמא נוספת מוצאים אנו בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981. בסעיף 16(א) נקבע כי משעברה תקופה מסוימת מיום הרשעתו של אדם, יראו את ההרשעה כאילו נמחקה ולא יימסר מידע לגביה אלא לגופים המנויים בחוק. האם ניתן מבחינה טכנולוגית להורות על מחיקת הרשעה שפורסמה בפסק דין או בכתבה עיתונאית? השאלות שהוצגו לא יזכו לתשובה במסגרת שלנו. די בהצגת המורכבות העובדתית בפרסום פסקי דין בתחילת המאה ה-21."

בית המשפט הוסיף וקבע כי:

"19. [...] הכלל בדבר פרסום תוכנו של הליך משפטי נסוג לאחר אם הוכחה קיומה של פגיעה פוטנציאלית בזכות לפרטיות. יש להדגיש שלא כל פגיעה תיצור יסוד להטלת איסור פרסום על פי סעיף 70(ד), אלא רק פגיעה חמורה בפרטיות. חומרת הפגיעה מושפעת מאופי המידע שמבוקש פרסומו. ככל שהוא משתייך לעניינים בליבת המונח פרטיות, ניטה לראותם כפגיעה חמורה בפרטיות (ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ

נ' פלוני, [פורסם בנבו] פס' 10 לפסק הדין (27.02.08)). בנוסף, אף חשיפת חומר שתגרום לנזק בלתי הפיך למורשע או לצד ג' שחורג מנזק "סתם" עשוי להביא לפגיעה חמורה בפרטיותו של אדם (ע"פ 9150/08 מדינת ישראל נ' איתמר ביטון, [פורסם בנבו] פס' 10 לפסק הדין (23.07.09)).

טענת המבקשים כי פרסום פרטיהם המזהים באינטרנט יגרום נזק חמור ובלתי הפיך לפרטיותם, מצריכה לעמוד על המנגנון הסטנדרטי של פרסום פסקי דין מרשיעים כיום. ברי כי פרסום פסק דין פלילי זוכה לחשיפה גדולה ומהירה מבעבר. בנוסף לאתרי התקשורת המקוונים ולאחר הרשות השופטת, הוקמו מאגרים אלקטרוניים ייחודיים שמרכזים, עורכים ומסווגים את הפסיקה, למשל לפי סוג העבירה. להבדיל מאמצעי התקשורת הכתובה ואף המשודרת, ברשת המקוונת פרטיהם של המורשעים נגישים לכל אדם ובכל מקום ב"לחיצת כפתור" בלבד (השוו בסוגיה המשיקה של חוק המרשם הפלילי: ע"א 8189/11 רפאל דיין נ' מפעל הפיס [פורסם בנבו] (21.02.13)). מנועי החיפוש הכלליים מאפשרים להגיע לפסק הדין המרשיע על-ידי חיפוש ממוקד של שמו של אדם. החשיפה הופכת כאמור לנצחית היות שהמידע נותר בזיכרון הדיגיטלי של האינטרנט. כאשר מדובר בפסק דין מרשיע שמתאר את מעשיו הפליליים של הנאשם, ניתן לשער אפוא כי אופיו המתואר של הפרסום באינטרנט יעצים את הפגיעה בכל מורשע. האם הוא מצדיק לאסור את פרסומו לפי החוק?

עודנו מצויים בגדרי סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, לפיו הפומביות היא הכלל ואיסור הפרסום הוא החריג. המחוקק העמיד את נקודת הסטייה מהפרסום הפומבי של הליכים משפטיים במקום בו נגרמת פגיעה חמורה בפרטיות. ללא שינוי חקיקתי, אין מקום כי נשנה מהאיזון הקיים היום בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט. איזון זה הינו ניטרלי לטכנולוגיה. דהיינו, לא ניתן לשקול את הפרסום באינטרנט כיוצר פגיעה חמורה כשלעצמו (השוו לערעור בגדרו נדחתה טענה זו: ע"פ 9695/10 פואד אבו ערישה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.1.2011)). ניתן להניח כי פרסום שמו של המורשע, מסב נזק לשמו, לכבודו ולמשפחתו (השוו: בש"פ 10731/08 מיצקין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.01.09)). ואולם אין די בנזק זה הנלווה מטבעו לפרסום פסק דין מרשיע, אף אם הוא מפורסם באינטרנט. קבלת העמדה של המבקשים תהפוך את החריג לכלל והכלל לחריג. הואיל ועסקינן בכלל-על, שמעוגן גם בחוק יסוד: השפיטה, כל עוד שהמחוקק לא שינה את דברו, אל לבית המשפט לערוך איזונים שעשויים לשנות את הכללים מהיסוד".

6. השאלה היא האם יש מקום לשנות מהדברים מקום שפסק הדין ניתן 'ללא הרשעה' להבדיל מן הקביעה כי העובדות הוכחו והמעשים בוצעו. שאלה זו נדונה בת"פ (מחוזי-ים) 52026-06-15 מדינת ישראל נ' כהן ואח' (28.5.18) וראו הפסיקה המאזכרת מסעיף 98 ואילך לפסק הדין.

בפסקה 105 קבע בית המשפט ש"העובדה שההליך נגד הנאשם הסתיים ללא הרשעה אינה מבטלת את העניין הציבורי שבהליך כולל את שמו של מי שנקבע לגביו כי ביצע עבירה. קבלת גישתה של ההגנה בעניין הנשענת על אי ההרשעה תוביל לכך שייאסר פרסום שמו של כל נאשם בהליך פלילי שעניינו יסתיים באי הרשעה. זוהי תוצאה בלתי סבירה בעליל המנוגדת לחוק ולעקרון העל החוקתי של פומביות ההליך המשפטי". (ערעור על פסק הדין תלוי ועומד בבית המשפט העליון).

7. החוק אינו מבחין בין אי הרשעה לבין הרשעה בסוגיית איסור הפרסום ועל פי לשונו בשני המקרים יש להחיל אותו מבחן ממש. האם מדובר בפגיעה חמורה בפרטיות אם לאו. זאת ועוד, אחת משתי הדרישות שהתוותה הפסיקה בדרך אל ביטול הרשעה היא נזק מוחשי לשיקום. כלומר בכל החלטה של אי הרשעה טמון גרעין של נזק ולא סתם נזק אלא נזק מוחשי לנאשם. אף על פי כן, לא די בנזק זה לבדו כדי להוביל לאיסור הפרסום והמחוקק לא ערך הקבלה

כזו ולא מנה בין הסיבות לאיסור הפרסום עילה של סיום ההליך ללא הרשעה.

8. פסק הדין בעניינו של הנאשם אינו כולל מידע אישי רגיש אשר מצדיק איסור פרסום ולא הוגשו חוות דעת מומחים בדבר פגיעה חמורה בו בעקבות הפרסום. אפשרות פגיעה בפרנסה היא כמעט תמיד הנימוק המביא לביטול הרשעה אך נפסק כי פגיעה בפרנסה אינה מצדיקה הוראה על איסור פרסום (פסקה 20 לענין **קטיעי** לעיל). לכך יש להוסיף כי מן התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם עולה כי הנאשם התקבל לעבודה לפני חודשים אחדים אף שכאמור הדברים מפורסמים וגלויים באינטרנט, כך שהפגיעה באפשרות התעסוקה היא תאורטית ויש לקוות כי הנאשם יצליח לפלס את דרכו באומץ כפי שעשה עד כה.

9. לאור כל האמור לעיל הבקשה לאיסור פרסום נדחית.

המזכירות תעביר לידיעת הצדדים.

ניתנה היום, ד' אב תשע"ט, 05 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.